

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspeditelja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 259.

V Ljubljani, v petek 11. novembra 1898.

Letnik XXVI.

Državni zbor.

Dunaj, 10. novembra.

Absolutizem manjšine.

V kratkem bode leto, ko je obstrukcija v zbornici lomila stole, razgrajala in divjala, da je odmevalo po širni državi in preko državnih mej. Bila je prava revolucija v zbornici, kajti manjšina hotela je ukazovati večini, narekavati jej svojo voljo. Česar opozicija ni mogla doseči z lepa, skušala je doseči s surovo silo, z divjaškim nasilstvom. A proti sili ni druge pomoči, nego samoobramba z vsemi dovoljenimi sredstvi ali nečastna kapitulacija. Večina je morala braniti svoje parlamentarne pravice; mogoče, da je to storila preradikalno, toda kopriv ne smučejo v svilnatih rokavicah. Grof Badeni je pozval v zbornico policijo ter jo predsedstvu dal na razpolago. In dne 26. in 27. novembra so levičarji z namenom izzvali posredovanje policije, z namenom uprizorili v zbornici škandale, kakeršnih ni še doživel noben parlament. In zato danes možje a la Kaiser, Türk, Bendel in drugi tožijo grofa Badenija, ker se je ustavljal anarhiji, krutemu absolutizmu razbrzdane, zdivjane opozicije. Lažejo si v obraz trdeč, da so branili ugled in pravice državnega zbora. To danes trdijo možje, ki so minolo leto tulili in divjali, kakor ne delajo Indijani v Mayevih romanjih. In to laž so že tolikrat ponavljali, da jo že sami verujejo. Ne jedne nove misli niso spravili na dan današnji trije govorniki. Kaiser se je sam smejal svojim dovtipom, Türk je proslavljal Bismarcka ter napadal Poljake, a Bendel je trem svojim tovarišem pravil, kako imeniten bi bil, ko bi on sedel kot minister za uk in bogočastje na ministerskem sedežu. To postopanje leveice ni več smešno, temveč z ozirom na notranji položaj

skrajno frivolno. In vendar od vseh strani toliko ozirov do opozicije, toliko poklonov njenim voditeljem! Poredni otroci zaslužijo šibo, a ne rožičev in fig. Trebalo bi pač moža, ki bi z močno in drzno roko zgrabil za vajeti ter brezozirno brzdal ljudi, ki na troške ljudstva, na škodo ugledu države love slepe miši po zbornici. Iz vsega je razvidno in jasno, da avstrijski parlament peša, boleha, umira, in da je sedanja zbornica v svoji sestavi nezmožna za vsako delo. Opozicija v zbornici in v nagodbenem odseku očitno in z namenom zavlačuje najnujnejše stvari in morda že v kratkem stopi zopet v veljavo § 14. A desnica? Brez prave energije, brez odločne volje stoji na straži ter opazuje nasprotnika. A kdor ne napreduje, ta nazaduje. Tako je neumevno, zakaj do prihodnje srede ni nobene seje, dasi leži dela obilo na mizah.

Danes jutraj se je vitez Gniewosz vender dvobojeval z Wolfom. Odsvetovali so mu mnogi tovariši in prijatelji, toda »častni sod« je razsodil za dvoboj. Torej slučaj naj razsodi, ali je Wolf časten ali nečasten, opravičeno ali neopravičeno najgrše napadal poljski narod in njega zastopnike. Sicer pa je Gniewosz priletel, kratkoviden in že precej neokreten mož, ki je že pred desetletji odložil častniško sabljo. In res, Gniewosz je dobil dve rani na glavo in roko, a Wolf je zopet odnesel zdravo kožo. Cui prodest? Wolf, katerega slava je bila v zadnjem času že jako obledela in upadla, nastopal bode še predrzneje.

Koncem današnje seje je dr. Scheicher vprašal predsednika dr. Fuchsa, ali se je potrudil, da bi preprečil dvoboj. Predsednik odgovori, da to ni sicer njegova dolžnost, a vender je poskušal, toda brez uspeha.

Veda in materijalizem.

Iz Gradca 7. listopada.

Inauguracija je imela letos na graškem vseučilišču radi cesaričine smrti bolj značaj tihe, notranje akademične slavnosti, vendar je bila v nekem oziru zelo znamenita. Kakor je že l. 1864 J. Hyrtl v svojem rektoratskem govoru na dunajskem vseučilišču nastopil proti materijalističnemu svetovnemu nazivanju, ki je takrat pod krinko znanstvenosti začelo prodirati v izobražene kroge, in je na podlagi eksaktnih rezultatov svoje stroke, anatomije, osvetlil kot nedostatno, neznanstveno podmeno, istotako je letos novoizvoljeni rektor graškega vseučilišča profesor kemije dr. K. Hofmann povzdignil svoj glas proti materijalističnim zmotam, ki se še vedno šopirijo kot neopovržne resnice v znanstvu in presojajo vse moderno mišljenje in naziranje.

Govoreč o »poskusih, kako razrešiti zagonetko življenja« je podal govornik kratek zgodovinski pregled, kako so se najboljši misleci vseh časov trudili s tem vprašanjem. Nepričakovani uspehi novejšega prirodoslovja, zlasti kemije in fizike, so vzbudili v nekaterih učenjakih mnenje, da je življenje delovanje zgolj materijalnih, kemikalnih in fizikalnih sil, upali so, da jim hipne težkoče, izvirajoče iz nepopolnega našega poznavanja prirode, prej ali slej odstrani napredek v prirodoslovju. Dandanes vemo, da organizem sestoji iz prvin, ki se nahajajo tudi v anorganičnem svetu, vidimo, da tudi za organizme veljajo sile, ki jih opažamo vsepovsod v mrtvi prirodi, posrečilo se nam je umetno sestaviti nekatere organske spojine, o katerih se je prej mislilo, da jih morejo proizvajati le orga-

LISTEK.

„Nova nada“.

(Konec.)

Zdaj le še par cvetov iz poglavja »Mlada Slovenska«. Tu čitamo: »Narod naš treba naobrazbe! In mladina slovenska! naša dolžnost je, da mu jo damo, seveda si jo moramo mi sami preje pribaviti... Najprvo moramo kontrolirati vse, kar se le narodu našemu daje. (Glejte, prvaki naši, kako ostre »kontrolorje« imate! Ergo: Habt Acht!) On treba dobre, zdrave, tečne hrane; ne dajmo torej, da bi se mu metalo kar koli bi le bilo po volji komu; ne dajmo, ne pripustimo, da bi se naš narod še dalje kvaril, kakor se je dosedaj! Mi moramo s kritičkim očesom pregledati in trezno preje premisliti, kaj mu bomo dali v — prebavljenje! Mladina slovenska, delajmo na to, da se počne resno delo! Mesto veselje prirejajmo narodu predavanja, kjer mu pokažimo, kako in kaj — kjer ga poučujmo! Govorimo mu o onem, kar ga zanima — govorimo mu o delu, o gospodarstvu, o težnjah njegovih. Posvetujmo se z njim, kako bi se dalo vse to zboljšati v njegov prid. Navajajmo ga na koristno, poučno čtivo, koje mu (ako ne ide drugače) i sami dajemo! Videli bomo lep uspeh. Ergo, na delo!«

— »Dijaki se vklepajo v ozke, preozke spon; pristopni jim niso širši krogi... Morda se hoče, da bi dijak prišel kakor zaboden voliček iz gimnazije v svet. Dobro se še spominjamo besed, ki jih je v početku tega leta izrekel gimn. profesor, Slovenec, pisatelj črtic, povestij in novel, govoreč o dolžnostih dijaka: »Dijak naj gleda le na to, kako bi svoje latinske, grške in matematične naloge izvršil, na drugo pa mu ni treba gledati — ga tudi nič ne briga!« To velja posebno za tiste, ki pišejo in ki svoje »duha proizvode« obelodanjujejo. Kako more »ein solcher Fratz« (bilo je v sedmem gimn. razredu!) kaj pametnega spisati!! Iz najnovejšega snopiča izvemo, da so se že vršili letos tudi dijaški shodi, kjer se je govorilo o Masafyku, Stojalovskem itd., kjer se je sklepalo, »ktere in kake nazore bi bilo treba prilagoditi našemu narodnemu slovenskemu duhu, jih vcepiti delavcu in kmetu, da si opomore iz težavnega svojega stanja. Razmišljali smo mnogo in spoznali, da je treba naš narod najprej duševno povzdigniti, zato smo si obljubili, da ustanovimo kjerkoli mogoče bralna društva in da širimo mej narodom važno in prekristno sokolsko idejo, in v nekaterih krajih dosegli smo že lepih uspehov«. In kaj še izvemo? »Letos so se slov. dijaki po dijaških veseljah in sestankih ogorčeni vračali iz bele Ljubljane. Kaj je bilo vzrok, da

so z rezkimi besedami dajali duška opravičeni svoji nejevolji? Niso li bile temu vzrok sramotne razmere v slov. metropoli? Dijaki ganim se, na resno delo, ker le tu je naša rešitev!« Zraven pa se da hud ukor tistim tovarišem, »ki imajo respekt samo pred disciplinarnim redom«. — »Velika, težka naloga nas torej še čaka, mladina slovenska... mnogo bomo še morali poskusiti in pretrpeti; (recte: mnogo kljuk in trojk še vloviti!) predno se izpolnijo naše lepe ideje, naši krasni načrti!« itd. itd.

Dovolj naj bo! »Claudite iam rivos, pueri; sat prata biberunt!«

Glej in strmi slovenski svet nad svojo »nadebudno« mladino! Kako se ti mladiči trudijo in belijo mlade glavice, da bi svojemu narodu pomagali! Ti mladiči nastopajo že kot govorniki, kot učitelji in vodniki naroda, kot ustanovitelji javnih društev, kot voditelji sokolske ideje, kot pisatelji in pesniki, kot filozofi in vsestranski učenjaki, z jedno besedo: kot politični »kontrolorji!«

Pravijo, da hočejo »zreli« biti! A reveži ne pomislijo, da tisti sad, ki prezgodaj dozori, priča, da nosi črva v sebi, da ni za rabo. In učeča se slovenska mladina, ki se zbira okoli »Nove nade«, je tudi — črviva! Ta »Nada« nam je Slovencem res »nova«, a žal tudi žalostna; slabo znamenje za bodočnost!

nizmi, morda zvarimo celo beljakovine iz kemikalčnih sestavin, toda zagonetka življenja ostane še vedno nerešena, zakaj čedalje bolj uvidevamo, da obstoji med organsko in organizovano, živo snovjo bistvena razlika, da nedostaja vsem našim, še tako umetnim in zamotanim spojinam do življenja le — malenkost življenja. Kdor pa še vedno upa, da vznikne kedaj iz kemikalčnih retort iz nežive snovi najpriprostejša živa stanica, pomni naj ironične Mefistofelove besede:

Wer lange lebt, hat viel erfahren,
Nichts Neues kann für ihn auf dieser Welt geschehn,
Ich habe schon, in meinen Wanderjahren,
Krystallisiertes Menschenvolk gesehn.

Smotrenost je bistveni znak vseh življenskih pojavov. Seveda ni smotrenost kak fizikalčen činitelj, ki bi ga mogli razložiti z zakoni mehanike. Nekateri so vendar poskusili dokazati, da je vseobča smotrenost v organskem svetu posledica delovanja golih fizikalčnih sil, in da je le vsled tega smotrenost nastala, ker se nesmotreno urejeni organizmi itak niso mogli ohraniti v boju za obstanek. Toda najznamenitejši poskus v tem oziru, darvinizem, se je izjalovil, ker je hotel Darwin dokazati fizikalčni izvor smotrenosti s činitelji, ki so brezdvomno že sami na sebi smotreno delujoči. Prilagojevanje ni delovanje fizikalčnega, mehničnega činitelja, ampak delovanje smotreno delujočega organizma samega.

Nedostatnost materialističnega naziranja, ki se zove tudi mehanistično, pa je še očitnejša, ako preiskujemo pojave duševnega življenja. Kdor se količkaj vglobi v poučevanje duševnosti, lahko uvidi temeljno razliko med duševnimi in tvarinskimi pojavi, spozna, da vladajo v duševnem delovanju, v naši notranjosti, povsem drugačni zakoni, nego v zunanem, tvarinskem svetu. To nam pričajo tudi vsi obupni poskusi materialistov, ki so hoteli duševne pojave mehanistično razložiti. Haeckel se je hotel izogniti ti nepriliki s tem, da je nadel vsakemu atomu dušo. Toda o taki samovoljni, nedokazani in neverjetni podmeni ni vredno niti govoriti. Ako ima vsak atom svojo dušo, svojo zavest, kako to, da imamo z milijoni in milijoni atomov v naših možganih samo jedno jednovito dušo, jednovito zavest? Skrajno drzen in znanstvu nevaren je ta način dokazovanja in razlaganja. Naša notranjost, naše duševno življenje nam je neposredno znano, kakovosti in zmožnosti atomov pa povsem neznane, torej nikakor ne kaže, znanega z neznanim razlagati in dokazovati. Sicer pa treba pomisliti, da so atomi le fikcija, nekak nazoren pripomoček, s katerim si samo nekatere pojave tvarinskega sveta lažje razlagamo, vseh pa si ne moremo. Že Helmholtz je koncem svojega znanstvenega delovanja zdvojnjal o istini tem bivanju atomov in si je predstavljal snov zdržno (continuirlich), ne pa iz atomov sestavljeno.

Pa pustimo vso šalo. Vprašajmo se: »Odkod ta osodepoln nastop slovenske mladine in kam bo to prišlo?« Zdi se mi, da je nevarno odgovarjati zlasti na prvo vprašanje, ker bi dregnil nekje v — sršenovo gnezdo. To je vspeh nezdravih razmer v učiliščih!

A molčimo o tem, saj »resnica oči kolje«! A toliko pa se še spominjamo, da je bilo nekdanji dijakom prepovedano shode prirejati, politikovati, »sokoliti«, zlasti pa — kak list izdajati. Bili so včasih dijaški listi le kot rokopis tiskani, s pošteno vsebino, a kmalu so bili zaplenjeni in bilo je te blodnje konec. Zdaj pa se list »Nova nada« javno tiska in po vseh slovenskih srednjih šolah razpečava, in to že nad leto dnij, pa še ni strahu od nikoder! Izdaja se že drugi letnik tega lista, ki prav sistematično mladino kvari in zapeljuje. Ali je res vse gluho in slepo, da tega ne sliši in ne vidi, kar se dan za dnevom dogaja po šolskih sobah, ko se za ta listič agitira in prodaja? Skoro se nam zdi to neverjetno. Vzgjati mladino se pravi, nele učiti in čakati, da se v ostalem duhovni sami razvijejo, kakor jim drago, treba je tudi vse hudo preprečiti in, kedar je treba, odločno vmes poseči. Kdor tega ni storil, ta ne izpolni svoje vestne dolžnosti.

Zato pa glasno kličemo merodajnim krogom: »Videant professores, ne quid detrimenti iuventus nostra capiat!«

Dixi!

X.

S tem je dokaj razvidno označena vrednost mehanističnega svetovnega naziranja v primeri s telelogičnim, ki se že od prvih početkov borita za nadvlado i v prirodoslovju. Človek je omejen in nepopolen, da ne bo nikdar spoznal vse resnice z astronomično natančnostjo, ampak pomagati si bo moral, kakor doslej z negotovimi domnevanji, da si vsaj nekoliko zadovolji po spoznanju zadnjih vzrokov težkega duha.

Upamo, da izide Hofmannov govor natisnjen, in da se tudi širše občinstvo lahko pouči, kako stališče zavzema nepristranski zastopnik vede napram »znanstvenemu« materializmu. Graškim fabrikantom javnega mnenja vsa stvar ne diši, zato so vsebino govora povsem zamolčali in komaj naslov omenili, dasi so opisali vse druge neznatne malenkosti ob inauguraciji z vso, le sebi lastno dolgovestnostjo. Ko se je Hyrtl drznil nastopiti proti materialističnemu toku, ga je liberalno časopisje strastno napadalo in smešilo kot nazadnjaka; dandanes se ne upajo več liberalci tako postopati, dobro vedoč, da si samo poslabšajo že itak omajano stališče.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. novembra.

Regulacija uradniških plač. Za danes je napovedana seja proračunskega odseka, ki bo pretresaval vladno predlogo o zboljšanju plač drž. služabnikom, kakor jo je predelal v to svrhu izvoljeni pododsek. Po spremenjenem načrtu se razdele vsi državni služabniki v tri vrste, namreč varnostna straža, uslužbenci pri pošti in brzojavu ter ostale vrste državnih služabnikov. Plače za prvo kategorijo so določene od 450 do 700 gld., doklade od 30 do 250 gld., ki se sprva nakažejo vsaka tri leta, pozneje pa na dve leti, tako da se v 25 letih doseže najvišja doklada. Poštni sluge se razdele v tri vrste: služabniška vrsta (400, 450 in 500), odpravniki (500, 550 in 600) ter pomožni uradniki (600, 650 in 700 gl.) S poslednjo stopinjo te najvišje vrste pa je po preteku vsakih pet let združena tudi službena doklada letnih 50 gld. Ostalim državnim služabnikom je odmerjena plača 400, 500, 600 in 700 gl., za vsak teh razredov sta določeni dve petletnici po 50 gld. Poleg tega imajo vsi uslužbenci pravico do aktivitetnih doklad, ki znašajo 50, 30, 25 in 20 odstotkov prvotne plače. Nadalje je določeno, da po vveljavljenju novega zakona ne sme dobiti noben služabnik manjšo plačo, kakor jo je imel dosedaj in da je pri proračunavanju službenih doklad všteti vsa civilna službena leta pred vveljavljenjem nove regulacije. Za uradnike veljavne pokojninske in preskrbninske določbe veljajo po novem načrtu tudi za služabnike. V svrhu zboljšanja položaja diurnistov bo predlagal odsek jednako resolucijo, kakor se je sklenila l. 1895. Ako se vsprejme v plenumu ta načrt, bo sicer položaj drž. služabnikov precej zboljšan, a zadostno zboljšanje se pa to nikakor ne sme imenovati.

Nemška ljudska stranka v državnem zboru se je pečala minulo sredo z znanim sklepom štajerskih prusofilskih kričacev. Razni člani tega kluba so izražali svojo nejevoljo nad postopanjem te klike ter so najodločneje protestovali proti temu, da bi jim zastopniki jedne same kronovine нареkovali, kako naj uravnajo svoje postopanje. Vkljub toliki ogorčenosti se je pa vendar večina strinjala s sklepi graškega zaupnega shoda ter naročila načelnistvu kluba, naj v teku osmih dnij stavi predlogo glede postopanja nemške ljudske stranke napram izrednim dogodkom, ki jih je pričakovati v bližnji ali daljni bodočnosti. Ta sklep kaže, da se stranka po tem reku najbrže izjavi za obstrukcijo, ako seveda ne pride vmes kaj takega, kar bi ozlovoljenim braniteljem nemškega naroda razvedrilo lice.

Baron Banffy še ni častni meščan ogerškega glavnega mesta Budimpešte. Kakor je bilo naznanjeno, vršiti bi se bila morala seja tega mestnega zastopa, v kateri bi bila večina stavila predlog, naj se ministerski predsednik imenuje častnim meščanom budimpeštanskim. Toda opozicija, akoravno maloštevilna, je vedela to preprečiti in se ji je namera vsaj deloma posrečila. Zapretila je namreč, da bo stavila toliko interpelacij, da predlog ne bo mogel priti v razpravo. Poleg tega pa je tudi naščuvala veliko število svojih somišljenikov, posebno pa vseučiliške mladeži, ki bi

bila demonstrirala proti omenjenemu predlogu. Tega se je pa zbala židovsko-liberalna večina ter je sklenila z opozicijo nekak kompromis, vsled katerega se ta predlog preloži na prihodnji teden, v napovedani seji naj se pa sklene povodom 25-letnice združenja Bude s Pešto odposlati k cesarju deputacijo. Za ministerskega predsednika Banffyja je to nekaka blamaža, ki mu bo precej ogrenila radost nad častnim imenovanjem.

Razpor mej Francijo in Anglijo je za sedaj srečno poravnal mirnim potom in je torej nevarnost vojske za jedenkrat odpravljena. To je angleški ministerski predsednik minulo sredo slovesno izpovedal. Na ta vsakoletni govor angleškega premiera je vse zelo nestrpno čakalo, kajti akoravno je bilo znano, da se je francoska ekspedicija umaknila iz Fašode in torej zadostila zahtevam angleške vlade, je vendar Anglija nadaljevala svoje vojne priprave z jednako hitrostjo, kakor poprej. Tudi to je pojasnil lord Salisbury. — Rekel je mej drugim, da je najnovejša kriza, radi katere so se pričele vojne priprave, srečno rešena, da pa ni mogoče na mah prenehati s pripravami, ki so bile ravno v najboljšem tiru. Rešitev Fašodevprašanja je torej avtoritativno potrjena in velika važnost angleških priprav nekoliko oslabiljena. — »Times« tolnači te priprave tako, da je Anglija hotela z njimi pokazati svojo odločnost, do skrajnosti braniti svoje interese v zunanji politiki.

Ministerska kriza na Japonskem, ki je sicer z imenovanjem novih ministrov sedaj že rešena, je zanimiva posebno vsled tega, ker je povod odstopu bivšega ministerstva popolno nov v naši zgodovini. Naučni minister padlega ministerstva, Osaki Jukio, ki velja baje za najbolj prosvetljenega moža na Japonskem, je imel v parlamentu v Tokiu govor, v katerem je v navdušenih besedah govoril za spremembo japonskega cesarstva v — republiko. Izjavil je, da je obstoj monarhije na Japonskem veliko zlo za napredek in blagostanje japonskega naroda, ter dospel do zaključka, da bo Japan prej ali slej moral vsprejeti republikansko vladno obliko. Radi tega, več ali manj res izdajalskega govora je Mikado takoj odstavil naučnega ministra. S tem se je pa seveda obilno zameril ostalim »naprednim« članom kabineta in vsi so cesarju poslali ostavko, katero je ta kajpada tudi vsprejel ter imenoval takoj nove monarhistične moža.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. novembra.

(Ustanovni shod »Naše straže«) vršil se bode dne 15. t. m. ob 6. uri zvečer, ne ob 8. uri.

(Knjige družbe sv. Mohorja) so se te dni začele razpošiljati in sicer letos po nastopnem redu: 1. goriška škofija, 2. krška, 3. tržaška, 4. sekovska, 5. somboteljska, 6. senjska, 7. poreška, 8. razni kraji, 9. ljubljanska, 10. lavantinska, 11. zagrebška škofija, 12. Amerika in Afrika. Družbin odbor prosi gg. poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, naj takoj, ko dobe aviso, pošljejo na pošto ali železniško postajo, da ne bo reklamacij, ki povzročajo zamudo in nepotrebne stroške. Razpošiljatev se je letos toliko zakasnila radi letošnje prekrasne knjige »Naš cesar«, ki je radi večje oblike in mnogih slik povzročila podvojeno delo.

(Potrjen zakon.) Dunajska »Wiener Zeitg.« poroča, da je presv. cesar potrdil sklep deželnega zbora kranjskega, s katerim se v nekoliko spremeni volilni red za deželni zbor.

(Repertoir slovenskega gledališča.) Jutri v soboto se predstavlja peterodejanska veseloigra »Vojna v miru«, v torek 15. t. mes. pa se poje opera »Halka«.

(Pogreb prečast. g. župnika Alojzija Puca) se je, kakor se nam poroča, dne 9. t. m. v Hrenovicah zelo veličastno vršil. Nič manj kot 30 duhovnikov se je sešlo od vseh strani skazat poslednjo čast tovarišu, ki je bil zaradi svoje kolegialnosti in odkritega značaja mej njimi obče čislav. Tudi sošolca župnika Malovrh in Karlin sta prihitela k žalostnemu opravilu, sprejmit prijatelja k tihi jamici. Pogreb je vodil in slovesno mrtvaško mašo pel preč. g. dekan Gornik, v lepem govoru je narisal delovanje pokojnikovo preč. g. dekan Arko, bivši njegov kapelan in zvesti prijatelj, ter poudarjal njegovo vztrajno delavnost v duhovski službi in gorečnost za olepšanje farne

cerkve in podružnic. Prav primerno je opomnil, da je rajnika samó tisti prav spoznal in cenil, kdor je delj časa z njim skupno živel; na videz trd in osoren mož je imel žlahtno srce, vneto za božjo čast in blaginjo ljudstva, za resnico in pravico. Solze so nam porosile oko, ko se je govornik poslavljaj od rajnika in prosil zanj molitve. Gg. učitelji so zapeli tri žalostinke. Faranje so se v obilnem številu udeležili pogreba in s tem očitno pokazali hvaležnost do umrlega dušnega pastirja, ki je 12 let živel mej njimi in mnogo dobrega storil. — Tudi on je tedaj moral umreti, v najlepši dobi življenja, močan kot hrast, ko je še dolgo želel živeti in delati v duhovskem stanu, ki si ga je izbral iz pravega poklica in ves gorel zanj. Hinavska bolezen je takó trdovratno izpodjedala njegove moči, da je 7. t. m. izdihnil svojo blago dušo.

(Iz Maribora) se nam danes brzojavno sporoča, da je dopis o požaru, kolikor se tiče požarne brambe, neresničen, kar s tem radi popravljamo.

(S Štajerskega) nam pišejo: Ljubljansko liberalno glasilo je prineslo dne 8. novembra poročilo o šulvereinski šoli na Slatini, ki se je 5. novembra tamkaj slovesno otvorila. Zajedno se je istemu glasilu tudi poljubilo, udariti po knezoškofijski palači v Mariboru, češ, da lokalna duhovščina v Slatini ni hotela poslopja blagosloviti, niti poučevati veronauk, a da je prišel pritisk iz knezoškofijske palače v Mariboru in morala se je udati! Vest o knezoškofijskem pritisku, o blagoslovljenju šole in o poučevanju veronauka je popolnoma neresnična. Knezoškofijstvo ni pritiskalo, lokalna duhovščina še dosedaj ni blagoslovila šole in še dosedaj ni začela poučevati veronauka. Cela vest je ali zlobno zlagana ali pa povzeta po graški »Tagespošti«, ki je hotela z jednako vestjo pritiskati na slatinsko duhovščino. Seveda bo slatinska duhovščina blagoslovila hišo, ker cerkev blagoslovi vsako hišo, za katero se prosi blagoslov, poučevala bo tudi v veronauku, seveda v slovenskem jeziku, a vse to se bo zgodilo o svojem času in brez pritiskov, ker ne bodo potrebni. — Nemški listi kar besnijo, ker jareninsko politično društvo neumorno prireja shode ob jezikovni meji. Njih jeza je umevna, ker se s takimi shodi zajezuje germanizacija. Ker se tudi slovenska duhovščina udeležuje shodov, preti se z odstopom iz katolicizma in celo z — vislicami!

(Jubilejni okvir za cesarjevo sliko.) V izložbenem oknu prodajalnice g. Kollmana na Glavnem trgu je razstavljen lepo izrezljan jubilejni okvir, kateri je izgotovil g. Jos. Kankelj, podobar v Škofji Loki. Načrt za ta okvir je bil izvršen na tukajšnji c. kr. strokovni šoli. Čestite čitatelje opozarjamo na to res lepo delo.

(S Štajerskega.) Krščansko-socijalno gibanje se bolj in bolj razvija. Pred kratkim je osnovalo celjsko delavsko podporno društvo v Poljčanah prvo svojo podružnico. Nabralo se je mnogo vrlih mož, mnogo, prav mnogo jih je prišlo prav z daleč. Z velikim zanimanjem so poslušali, kako jim je šaljivo in ganljivo govoril gospod J. M. Kržišnik o družabnih razmerah in nerazmerah in o potrebi, da se združimo, kako preprosto in lepo gospod dr. J. Karlovšek o kmetiškeji bedi in nje zdravlilu, a gospod J. Rebek prav poljudno razlagal pravila. Vpisalo se jih je koj v prvo podružnico celjskega delavskega društva okrog 60 udov. Okoličani so nas pa prav lepo prosili, da naj bi v kratkem tudi v njih krajih ustanovili podružnice, kar se bo čim prej zgodilo. Zadnje nedeljo je bil pa javen shod političnega delavskega društva celjskega. Sešlo se je obilo vrlega delavstva. Pozdravil ga je gospod podnačelnik J. Rebek in dal besedo gospodu Žičkarju. Ta naš poslanec pete kurije je potem poročal o državnem zborovanju, žal, da ni mogel povedati kaj veseliga, česar seveda ni on kriv. Želeli bi bili pa vsi, da bi bil tudi nekoliko zino! o delavskih razmerah, zakaj do malega vsi poslušalci so bili delavci. Sicer je pa ta gospod, kakor splošno priznamo, čudno priden in delaven; zato se mu je tudi izrekla soglasno zaupnica. Potem je razlagal gospod J. M. Kržišnik početek in krive uke socialistov. Prav od srca smo se smejali njih brezumnosti, zastudila se nam je njih hinavščina, utrdili smo se v svojih načelih, ker smo razpoznali še jasneje, da nam mokračji ne morejo nikakor pomagati. Obilna pohvala koncem govora

je kazala, da so vsi umeli jako poučilni govor, čeprav se je sukal bolj v višjem modroslovskem ozračju. Prav tako navdušljivo je govoril gospod dr. Hrašovec krasen govor o narodnih naših odnošajih in predložil pet zahtevkov; sprejele so se vse resolucije: narodnostne, nekatere socijalne in resoluciji za vseučilišče in nadsodišče z burnim pritirjevanjem. Delavstvo se zaveda — »bit će dana«.

Slov. dopisovalnica, b.

(Nesreča na železnici.) Minuli torek zvečer ponesrečil se je čuvaj J. Tenja na čuvajnici številka 83 železniške proge Vižmarje-Ljubljana. Večerni tovorni vlak, ki odhaja iz Vižmarij ob 6. uri 12 minut, ga je zagrabil in precej nevarno ranil na glavi.

(Iz Gradašice so potegnili) včeraj popoldne mrtvo truplo šestnajstletne Ter. Jaklič. Kak zločin je tu skoro izključen, ker truplo ni prav nič ranjeno in so našli pri njej 3 gld. denarja.

(Slovensko uradovanje v Primorju in »Piccolo«.) »Piccolo« v svoji zadnji številki omenja raznih slučajev, da se jemlje ozir na slovenščino pri javnih primorskih uradih. Tako našteva, da je dobil nedavno temu nek Slovenec slovenski odlok od okrajnega sodišča v Tržiču (Monfalcone). Na sodni pečat, tako javka »Piccolo«, ki nosi pristno (!) naše (?) ime »Monfalcone«, se je pridružilo neko nam neznano, tuje (?) ime »Tržič«, ki pači naš kraj in draži naš narodni ponos. Nadalje se dogaja, da se poslužuje državno pravdnistvo v Trstu in v Rovinju slovenščine in da se vodijo tu sodne razprave v slovenskem jeziku. Proti taki zlorabi naših starih narodnih pravic treba nastopiti z vso brezobzirnostjo in odpraviti z naših oblasti priteplo se tujščino. Tako »Piccolo«. Mi smo že vajeni tacega tona in tudi znamo, kaka je tista »brezobzirnost«, s katero žuga — jud. To so najbrže izvestne »menjice«, katere krožijo iz rok židovskih sensalov po tržaških kavarnah pa v roke njihovim žrtvam, ubogim uradnikom! Morda bodo pa vender »Piccolove« grožnje zastonj — vsaka sila do vremena!

(Tržaško.) Izv. dopis. Dne 7. t. mes. je bila pred tukajšnjim sodiščem sodna obravnava proti nekemu sensalu Rudolfu Heiland radi razžaljenja javne straže. Dne 5. oktobra t. l., to je onega dne, ko je druhal kakih 300 Lahonov napadla Slovence, ki so, idoč v vojake, peli po mestu slovenske pesmi in vzklikali »žive! Avstrija!« je bil med druhaljo židovski agent Rudolf Heiland in ta je klical: »Pobijte to sv. . . stražo!« Nek uradnik finančnega ravnateljstva po imenu Edvard Braunitzer, ki je za židom stal in ga dal aretirati, je izpovedal na sodišču, kar je čul. Vprašan po motivih, zakaj je dal aretirati Heilanda in zakaj da izpoveduje proti njemu, da-li ga ne nagibajo k temu morda politični motivi, je dejal Braunitzer, da on ne pripada k nobeni politični stranki; marveč da je samo zvest Avstrijec ter da brani le čast javne oblasti. Za tem pa se je zgodilo na sodišču nekaj neumevnega. Zatoženec se je jel sklicevati na pričo Stefana Marxa, javnega stražarja, in ta Marx je izpovedal, da je bil on samo nekaj korakov oddaljen od kraja, kjer se je nahajal Heiland, pa da ni čul ničesar, pač pa da je čul pozneje iz njega ust obsodbo počenjanja Lahonov nasproti Slovincem. Sodišče je na to oprostilo Heilanda obtožbe, češ, da je izpoved priče Marxa, kot javne straže, veljavniša, nego ona finančnega uradnika. Obtoženca je zastopal tržaški advokat dr. Daurant, predsednik zloglasnega italijanskega telovadnega društva »Gimnastica«, kateri je sploh zagovornik Lahonov v enakih slučajih. Ta sodnijska obsodba je zopet kričeča ilustracija o tržaških odnošajih in gorje onemu, ki bi se proti tej zaroti še zoperstavljal, in če bi imel še tako pravičnih razlogov. To izkuša zdaj imenovani finančni uradnik, ki dobiva sramotilne dopisnice in nima miru v svojem uradu. Dasi je več ko dokazano, da je židolahon Heiland zares kričal rečene besede, vendar je pričal temu nasproti stražnik Marx sam in se s svojim pričanjem pridružil onim, ki javno blatijo policijo! (Morda je tudi ta stražnik bil oni, ki je kričal: »Vi Slovenci ste sami osli!«) Kaj pa tržaški sodniki? Toda molčimo rajše in tolažimo se z izrekom: kadar je vreča polna, se odveže!

(Iz ječe ubegli) so trije kaznjenci koperskega kaznišča. Zvezali so skupaj rjuhe in se spustili skozi okno doli na dvorišče nekega kmeta, kjer so pometali od sebe kazniške jopiče in se pola-

stili kmetijskega orodja, da bi se jih ne poznalo. Brzojavilo se je na vse strani in vjeli so res kmalo enega, dva se še skrivata.

(Umrl je) dne 3. t. m. v Iki v Istri pomorski kapitan g. Maks Marušič, vrli rodoljub in poštenjak od nog do glave. Lahka mu zemlja!

(Prerok sūderasenski.) Iz Štokholma se poroča naslednja čudna dogodka: Blizu Sūderasa živi kmet od 70 do 80 let star, ki ne zna ne brati, ne pisati. Mož napoveduje večkrat prihodnje dogodke z veliko gotovostjo. Dne 3. septembra popoldne je stal starček z drugimi osebami pred svojo hišo in z njimi govoril. Kar obmolke, upre svoje oči proti nebu in ne odgovarja na nobeno vprašanje. Čez nekaj minut globokó vzdahne ter pove: »Kako ostudno!« Na vprašanje, kaj je, razloži: »V jednom tednu zvemo nekaj novega z juga; zabodli bodo gospo!« Zares je pa prišlo v napovedanem času poročilo o umoru cesarice Elizabete. Starček je tudi prerokoval, da bodo tekom tega leta ustrelili najmočnejšega moža na svetu.

Društva.

(Slov. zidarsko in tesarsko društvo) priredi dne 12. t. m. ob 8. zvečer v gostilni »pri črnem medvedu« na Rimski cesti zabavni večer s petjem. — Prijatelji društva dobro došli. Vstop prost.

(Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu pri Trstu) bode imela v nedeljo, 13. t. m. ob 4. popoldne v otroškem vrtu v Rojanu izredni občni zbor, na katerem se hočejo posvetovati vrle slovenske Rojanke, Grečanke in one iz Barkovelj o načinih, kako še krepkeje koristiti sveti narodni stvari. Pa je tudi potrebno! Ako tržaški magistrat nastavlja v Rojanu učitelje in učiteljice renegate, ki izdajski zavajajo slovensko dečo v tabor sovražnikov, treba je, da se tamošnje zavedno ženstvo oprime misli, kako čim hitreje iztrgati nedolžne žrtve iz rok kraguljev, predno oni izvršijo svoje črno delo. Le tako naprej, vrle rodoljubke, potomstvo Vam bode hvaležno na Vašem trpljenju in trudu!

(Vabilo na Martinovo večer) celjskega pevskega društva, kateri bode v nedeljo, dne 13. novembra t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« s prijaznim sodelovanjem slavne slovenske celjske godbe pod vodstvom g. A. Munda. — Vspored: 1. Zastava, koračnica, igra godba. 2. G. Eisenhut: V naravi, šaljiva polka, poje možki zbor. 3. F. S. Vilhar: Domovini, poje mešani zbor. 4. Gluh mora biti. Veseloigra v enem dejanju. 5. A. Nedved: Nazaj v planinski raj, poje mešani zbor. 6. Dunajska, koncertni valček, igra godba. 7. Berite »Domovino«, veseloigra v enem dejanju. 8. M. Hubad: Je pa davi slanica pala, narodna pesem, poje mešani zbor. 9. M. Hubad: Bratci veseli vsi, narodna pesem, poje mešani zbor. 10. Pomlad, polka francoska, igra godba. — Prosta zabava. Izžrebala se bode Martinova gos, srečke dobe se brezplačno pri blagajnici. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Za člane narodnih društev ter njih rodbrino 20 kr. za osebo, za nečlane 40 kr. za osebo, za rodbrino 1 gl. — Preplačila se hvaležno vzprejemajo. — V dvorani postavljene bodo mize.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 11. novembra. Desnica pripravljala interpelacijo na ministerstvo zaradi iztiranja avstrijskih državljanov Slovanov iz Prusije. O tem tekó dogovori tudi z grofom Goluhovskim.

Dunaj, 11. novembra. Pododsek za carinsko in trgovsko pogodbo je svoje delo danes dovršil, bančni odsek dokonča svojo nalogo v treh sejah, potem pridete obe zadevi v skupni odsek in od tam kmalu v zbornico v drugo branje. Takrat pa bo treba Oggerski prositi Avstrijo za nagodbni provizorij.

Dunaj, 11. novembra. Avstrijska kvotna deputacija je sklicana za 16. t. m.

Dunaj, 11. novembra. Posl. vitez Gnievossz se dobro počuti. Iz raznih krajev vzlasti slovanskih dobil je veliko čestitk. Mesto Levov mu je v posebno laskavih besedah čestitalo.

Dunaj, 11. novembra. Posl. Danielak, Szponder in Zabuda so izstopili iz kluba stojalovščikov, pri katerem poleg Stojalovskega ostanejo še posl. Cena, Szajer in Kubik.

Dunaj, 11. novembra. Izjemno stanje v nadaljnjih 15 galiških okrajih je z današnjim

dnem odpravljeno. Izjemno stanje velja še za osem okrajev, kjer se še vrše obravnave radi svojodobnih izgedov.

Cradeo, 11. novembra. Nemško-nacionalno društvo je včeraj sklenilo pozvati poslance, naj brez ozira na druge stranke z vso odločnostjo branijo nemško-nacionalno stališče.

Praga, 11. novembra. Sodišče je obsodilo 25letnega raznašalca časnikov Šusteka in 18letnega ključarskega pomočnika Kuttelwacherja, ki sta bila oba člana društva „Aurora“, v čegar prostorih se je nahajala Lucchenijeva podoba, v 6mesečno ječo.

Geneva, 11. novembra. Razprava proti morilecu avstrijske cesarice, Luccheniju, se je včeraj ob polutretji uri prekinila ter po preteku pol ure zopet nadaljevala in ob polus sedmi uri zaključila. Porotniki, ki so se nato posvetovali, so pritrdilno odgovorili na sledeča vprašanja: 1. Ali je Luccheni kriv umora cesarice Elizabete? 2. Ali je izvršil ta čin s premislekom? 3. Ali je uporabil v to zvi-jačo? Glavni prokurator je nato predlagal, naj se morilec kaznuje z dosmrtno ječo. O tem predlogu se je sodišče posvetovalo deset minut ter nekaj minut čez sedmo uro izreklo nad Lucchenijem sodbo, ki se glasi na dosmrtni zapor. Luccheni je pozdravil ta sklep z besedami: „Živela anarhija! Smrt aristokraciji!“

Rim, 11. novembra. Prefekturi nemškega konzulata v Cagliari je došlo obvestilo, da dospe cesarska dvojica 17. t. m. v ondotno luko.

Madrid, 11. novembra. Trozveza in Francija so sporočile v Madrid, da bodo zastopale v Washingtonu stališče Španije glede Filipinov.

Berolin, 11. novembra. Wolfov urad poroča iz Vratislave, da so neresnična poročila glede izгона slovanskih avstrijskih podanikov iz Prusije.

Berolin, 11. novembra. V Beyrutu so zasledili nov poskus za napad na cesarja, in sicer v ondotni bolnišnici. Več sumljivih ljudi so zaprli.

Pariz, 11. novembra. Kasacijsko sodišče se je včeraj zopet sešlo ter je znova zaslišalo bivšega vojnega ministra Cavaignaca.

Atene, 11. novembra. Novo ministerstvo je sledeče sestavljeno: Zaimis predsedstvo in zunanje zadeve. Prianta vojno. Miaulis mornarico. Momerato pravosodje in začasno naučne zadeve. Negriz finance.

Newyork, 11. novembra. Dosedaj je znan naslednji uspeh volitev v reprezentantno zbornico: 180 republikancev, 165 demokratov, ostali vspehi so dvomljivi.

Newyork, 11. novembra. Vsled poročil o nadaljnjih zmagah demokratične stranke pri volitvah v reprezentantno zbornico se je jako poostrilo nasprotje mej strankami.

Dobro domače zdravilo. Izmed domačih sredstev, ki se kot bolečine olajšujoče rabi ob prehlajenji itd., je prvo Liniment. Capsici comp., katero napravlja lekarna Richterjeva v Pragi. Cena je nizka: 40 kr., 70 kr., 1 gld. steklenica, katerih vsaka je spoznati po znanem rdečem sidru.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
10 9 zvečer	741.4	9.5	sl. jug	oblačno	
11 7 zjutraj	741.4	9.2	sl. jug	oblačno	0.0
2. popol.	740.7	11.4	"	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 9.7° za 4.8° nad normalno.

788 1-1

Josip Martinak, c. kr. deželnega sodišča svetnik, vitez Franc-Josipovega reda, naznanja po-trtega srca v svojem in v imenu svojih hčeri **Mile** in **Fine** ter svoje unukinje **Pavle Knezove** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njega ljubljena soproga, oziroma mati in stara mati, gospa

Pavla Martinak roj. Arcé

danes v četrtek dne 10. novembra t. l. po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, v starosti 53 let izdihnila svojo blago dušo.

Sprevod predrage rajne bode v soboto, dne 12. novembra, ob 4. uri popoldne od hiše žalosti na Poljanski cesti št. 7 na pokopališče k sv. Krištofu. Sv. maše zadušnice brale se bodo v različnih cerkvah.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1898.

Prodajalnica

se dá v najem v Stepanji Vasi št. 50. 777 3-3

Koverta s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Št. 38276.

Ustanove.

783 3-2

Dne 2. decembra letos oddale se bodo pri podpisnem mestnem magistratu

mestne cesar Fran Josipove jubilej. ustanove

namenjene **mestnim revežem**, ki ne dobivajo redne podpore iz ubožnega zaklada. Prošnje za podelitev teh ustanov, katerih je dvanajst, in sicer dve po 25 gld., deset pa po 20 gld., vložiti je **do 24. t. m.** pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 2. novembra 1898.

Št. 37997.

Ustanove.

786 3-1

Pri podpisnem magistratu podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:

- Jan. Bernardinjevo** v znesku gld. 100.—
- Jos. Jak. Schillingovo** v znesku » 96.—
- Jurij Thalmeinerjevo** v znesku » 98.—
- Jan. Jost. Weberjevo** v znesku » 99.—
do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile in so uboge in lepega vedenja.
- Jan. Nikl. Kraskovičovo** v znesku » 81.—
do katere ima pravico ubogi kmetovalec iz šentpeterske fare v Ljubljani.
- Jan. Ant. Fancojevo** v znesku » 67.—
do katere imajo pravico uboge, poštene neveste meščanskega ali pa nižjega stanu.
- Jos. Feliks Sinovo** v znesku » 48-30,
katero je podeliti dvema najbolj revnima deklicama iz Ljubljane.
- II. Ant. Raabovo** v znesku » 231.—
Pravico do polovice te ustanove imajo uboge, dobro vzgojene hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile; druga polovica pa se podeli ubogi, poštenu vdovi ljubljanskega meščana.
- Miha Pakičevo** v znesku gld. 130.—
do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu ali pa njih vdove.
- Jan. Krst. Kovačovo** v znesku » 151-20,
katero je razdeliti med štiri v Ljubljani bivačice revne očete ali vdove-matere, ki imajo po več otrok in uboštva niso sami zakrivil.
- Helene Valentinijevo** v znesku » 84.—
katero je razdeliti med otroke v frančiškanski fari rojene, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.
- Marije Kosmačovo** v znesku » 100.—
do katere imajo pravico uboge sirote uradnikov iz Ljubljane, ki so ženskega spola in lepega vedenja.
- Ustanova za onemogle posle** v znesku » 50-40,
katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za eno ali drugo teh ustanov vložiti je opremljene z vsemi potrebnimi dokazili **do 25. t. m.** pri magistratnem vložnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 1. novembra 1898.

Dunajska borza.

Dne 11. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 80 »
Avstrijska zlata renta 4%	119 » 70 »
Avstrijska krona renta 4%	101 » 35 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 60 »
Ogerska krona renta 4%	97 » 80 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. .	914 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	353 » 75 »
London vista	120 » 60 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. .	58 » 92 1/2 »
20 mark	11 » 78 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 55 »
Italijanski bankovci	43 » 85 »
C. kr. cekini	5 » 68 »

Dne 10. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron .	99 » 20 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4% .	98 » 10 »
Priporočne obveznice državne železnice . . .	— » — »
» » južne železnice 3%	180 » 10 »
» » južne železnice 5%	126 » 25 »
» » dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. .	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. .	19 » — »
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	82 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	154 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. .	3465 » — »
Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	421 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	69 » 20 »
Splošna avstrijska stavbinska družba . . .	114 » 50 »
Montanska družba avstr. plan.	178 » 65 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. .	172 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 62 »

S 1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterij-skih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštami nakaznicami pri vseh c. in kr. poštah in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.